MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE MĚSTYSE
SVITÁVKA

NA OBDOBÍ LET
2017 - 2023

Úvod

Dokument Program rozvoje obce Svitávka na období let 2017–2027 byl zpracován na základě požadavku zpracování komplexního rozvojového dokumentu pro:

- návrh rozvojových projektů obce a jejich zařazení do časové a místní posloupnosti realizace
- koordinace záměrů obyvatelstva a zastupitelstva obce
- přípravu rozpočtů obce na jednotlivé roky a pro zpracování požadovaných rozpočtových výhledů

Zpracování dokumentu probíhalo od poloviny roku 2017 až do konce roku 2017. Program rozvoje obce je dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority dané obce. Zejména v malých obcích bývá běžné, že představitelé obce sice určité priority vnímají, ale pouze v myšlenkové rovině; nejsou uvedeny písemně, tzn. přístupné všem. Přitom teprve až písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – jednak je stanovena hierarchie jednotlivých priorit (které priority jsou důležitější než jiné) a časový plán jejich naplnění, jednak jsou v dokumentu definovány realizační podmínky (konkrétní činnosti, odpovědný subjekt, využitelné zdroje financí apod.).

Program rozvoje tak přispívá k tomu, aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace. Program rozvoje obce (dále nejčastěji jen PRO) obsahuje dvě základní části – část analytickou, zaměřenou na zachycení stávajícího stavu, a část návrhovou, shrnující zvolené budoucí cíle a možné cesty k jejich dosažení. Do formulace obou těchto částí byla zahrnuta i veřejnost – celý proces tvorby dokumentu byl předmětem projednání pracovní skupiny sestavené ad hoc; mimo to měli všichni obyvatelé obce možnost zapojit se do dotazníkového šetření a také se k dokumentu vyjádřit v rámci jeho veřejného projednání.

Program rozvoje obce tedy představuje hlavní problémy a předpoklady obce a stanovuje možná řešení, je podkladem pro rozhodování orgánů obce v záležitostech budoucího rozvoje obce a v neposlední řadě zvyšuje šance získat finanční prostředky z vnějších zdrojů (dotací apod.).

Dokument Program rozvoje obce Svitávka na období let 2017–2027 byl zpracován díky projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika městyse

1. Území

Poloha

Svitávka je městys nacházející se v okrese Blansko v Jihomoravském kraji. Svitávka leží v nadmořské výšce 314 m. n. m. Městys Svitávka patří do správního obvodu obce Boskovice s rozšířenou působností. Svitávka se nachází necelých 6 km od Boskovic. K městysu Svitávka patří část Sasina. Svitávka je součástí koridorové železniční tratě Brno - Česká Třebová. Městys Svitávka sousedí s městy Boskovice, Kunštát a Letovice a obcemi Sebranice a Chrudichromy.

V této oblasti se nachází svahový kopec, který se vypíná nad řekou Svitavou u západního okraje Boskovické brázdy.

Od 10. října 2006 byl obci vrácen status městyse.

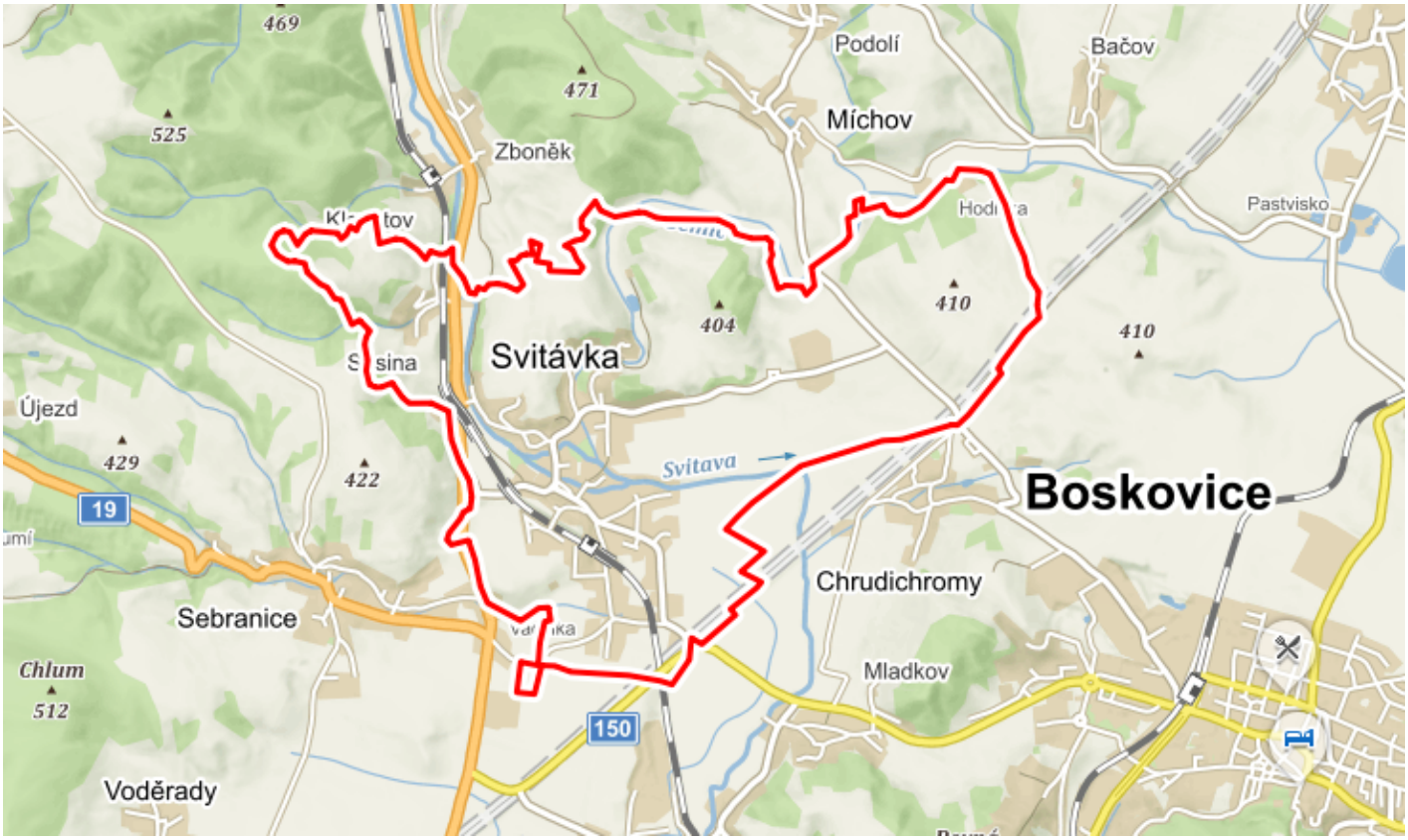

Obr. 1 Poloha městyse Svitávka, Zdroj: mapy.cz

Počet obyvatel: 1 804 osob

Katastrální výměra: 826 ha

Nadmořská výška: 314 m.n.m.

Struktura využití půdy v městysu Svitávka:

Celková katastrální výměra městyse Svitávka je 826 ha, přičemž největší podíl na této výměře má zemědělská půda, jejíž výměra činí 634,86 ha. Výměra orné půdy je o něco nižší, a tedy 416, 10 ha. Obsah lesní půdy činí 64,59 ha a zastavěná plocha činí 25,46 ha. Orná půda zaujímá 50,38% plochy, lesy tvoří 7,82% plochy. Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stablními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V obci Svitávka dosahuje koeficient hodnoty 0,56.

Zdroj: ČSÚ

Vodní toky a vodní plochy

Výměra vodních ploch činí 13,18 ha. Městysem protéká řeka Svitava a také dva potoky Semič na severu a Sebránek na východě. Na řece je vystavěn náhon továrny na elektřinu.

Zdroj: Základní vodohospodářská mapa ČR

Historické souvislosti

První zmínka o Svitávce pochází z roku 1169, kdy král Vladislav daroval Svitávku s farou, sobotním trhem, mýtem a osadami Michovem a Zboňkem klášteru hradištskému u Olomouce. Archeologické výzkumy dokládají nálezy z neolitu. Na severovýchodním okraji obce Svitávka se nachází strategicky důležitý kopec Hradisko, jako významná paleontologická a archeologická lokalita. Na tomto návrší bylo objeveno osídlení z mladší a pozdní doby kamenné.

Král Václav I. prohlásil Svitávku za svobodné městečko municipální a dovolil obci stavět pivovar. Za husitských válek byla Svitávka odňata klášteru Hradištskému a roku 1461 ji získal Vaněk z Boskovic.

Svitávka byla často sužována pohromami. Velmi často obec trpěla povodněmi, při kterých řeka často měnila řečiště a zaplavovala náměstí - roku 1690 voda sahala až po okna. V roce 1715 byl vystavěn nový kamenný most. V letech 1718 až 1825 obec utrpěla několika požáry. Při požáru v roce 1793 zachránili

panští úředníci obci spisy a privilegia, ale nevrátili je. V roce 1821 a 1832 se na krátko vyskytla cholera.

Od počátku 19. století je zaznamenáván v kraji bouřlivý rozvoj textilního průmyslu, zejména zpracování vlny. Historie obce je úzce spjata s rodinou Löw-Beer, která se zasloužila o rozvoj textilního průmyslu v 19. a 20. století. Ve Svitávce vybudovala nejen továrnu pro zaměstnání a obživu, ale i domy k bydlení, obchody, služby a dokonce i třeba kasína. Textilní továrnu na zpracovaní vlny založil Moses Löw Beer. Jeho potomci a vnuci se stali společníky ve firmě „Moses Löw-Beer“, která byla jednou z největších v habsburské monarchii a kromě vlnařství a se firma zabývala i lihovarnictvím a cukrovarnictvím.

Obr. dobová fotografie obce

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Počet obyvatel v současné době je 1 804 včetne osady Sasina a 545 čísel popisných. Podle grafů níže je patrné, že se míra zalidnění městysu pohybuje v přibližně stejné rovině po dobu posledních několika let. V roce 2016 byla míra porodnosti 11% stejně jako míra úmrtnosti obyvatelstva. Přirozený přírůstek v přepočtu na 1000 obyvatel činí 2%. Rozdíl mezi přistěhováním a vystěhováním ze Svitávky v roce 2016 činil 4%. Přištěhovalých obyvatel bylo 50, kdežto vystěhovalých 43. Demografická skladba obce je v současné době vyvážená. Počet obyvatel má tendenci se zvyšovat. V současné době je hustota zalidnění Svitávky přibližně 1540 ob/km².

Vývoj počtu obyvatel obce Svitávka v letech 2003 - 2016

Podle grafu níže je patrné, že se počet obyvatel v nedávné době pohybuje v přibližně stejné hodnotě.

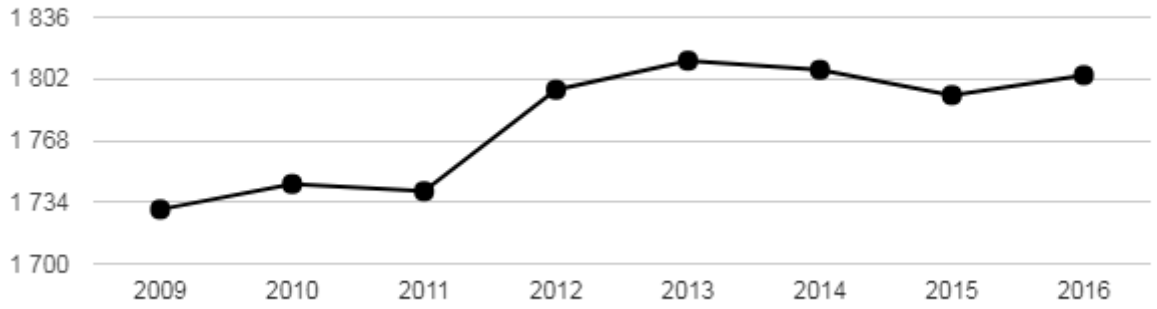

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Svitávka od roku 1910

Z níže uvedeného grafu vyplývá, že se počet obyvatel v městysu postupně snižoval. Nejvíce obyvatel žilo v obci v roce 1930. V období války se počet obyvatel rapidně snížil až do roku 1950. Další významný pokles následoval v roce 1991.

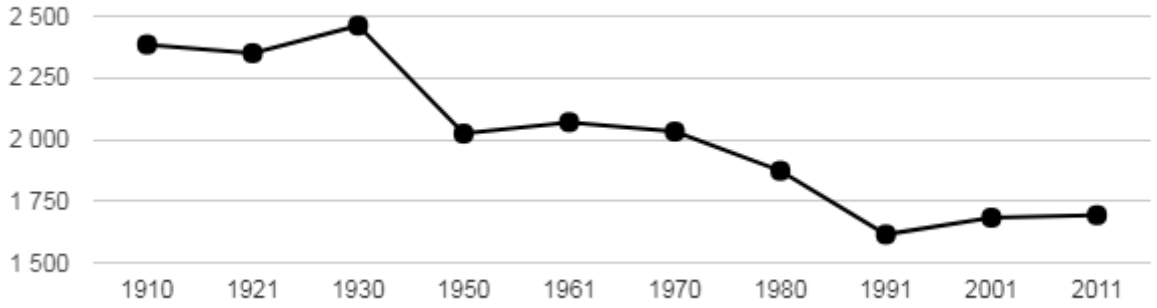

Zdroj: ČSÚ

Struktura obyvatelstva

Věková struktura obyvatel obce Svitávka v roce 2016

Věková skladba obyvatel Svitávky z roku 2016 ukazuje, že největší podíl obyvatel tvoří osoby od 15 do 64 let. Počet obyvatel ve věku 0 až 14 let je 287 a počet obyvatel ve věku nad 65 let je 314. Žen ve věku 15-59 je 548, kdežto mužů je 529. Obyvatel ve věku 60-64 je přibližně stejné množství mužů i žen, kdy mužů bylo v roce 2016 61 a žen 65. Podle grafu níže je patrné, že největší podíl osob ve Svitávce tvoří osoby v produktivním věku, a to 66,7%, což je velice příznivé. Předpokládaný vývoj věkové struktury ve Svitávce odpovídá celospolečenským prognozam.

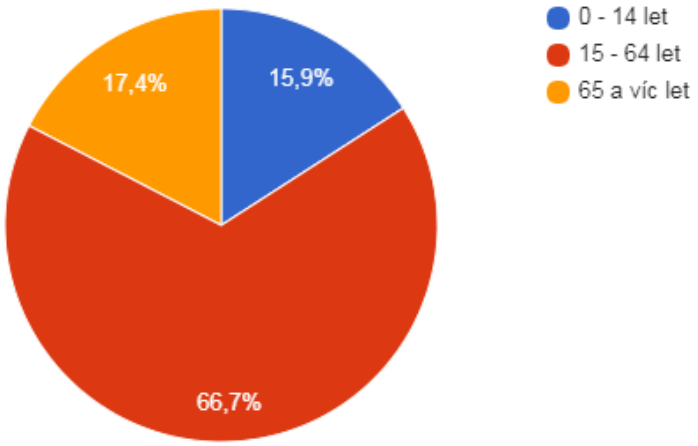

Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura

Vzdělanostní struktura obyvatel městysu Svitávka se dá považovat za průměrnou, v některých ohledech i srovnatelnou se zbytkem republiky a to podle údajů ze sčítání lidu z roku 2011. Největší podíl obyvatel má střední vzdělání bez maturity. Úplné střední vzdělání s maturitou má ve Svitávce 26,8% obyvatel, kdežto celorepublikový průměr je 27%. Obyvatele Svitávky s vysokoškolským vzděláním činí 9,2%, což je velice pozitivní číslo ve srovnání s celorepublikovým počtem osob (10%). Mezi možné důvody tohoto pozitivního počtu je to, že se Svitávka nachází jen několik kilometrů od univerzitního města Brna.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Svitávka v roce 2011

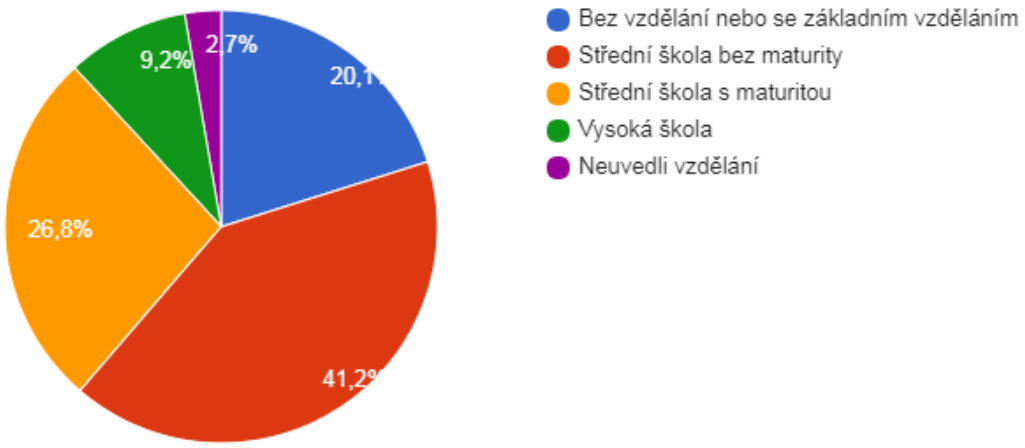

Zdroj: ČSÚ

3. Hospodářství

Ekonomická situace v městysu Svitávka je průměrná. Nezaměstnanost má klesající průběh. Počet ekonomicky aktivních osob v roce 2016 byl 783 lidí, přičemž nejvíce obyvatel pracuje ve službách, a to 323. Do Svitávky každý pracovní den přijíždí 78 osob k výkonu své práce, naopak z městysu vyjíždí za prací 360 osob.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob

Počet zaměstnaných osob ve Svitávce v roce 2016 byl 664. Podle níže uvedeného grafu je patrné, že se každým rokem množství nezaměstnaných osob snižuje, stejně jako ve většině regionů ČR.

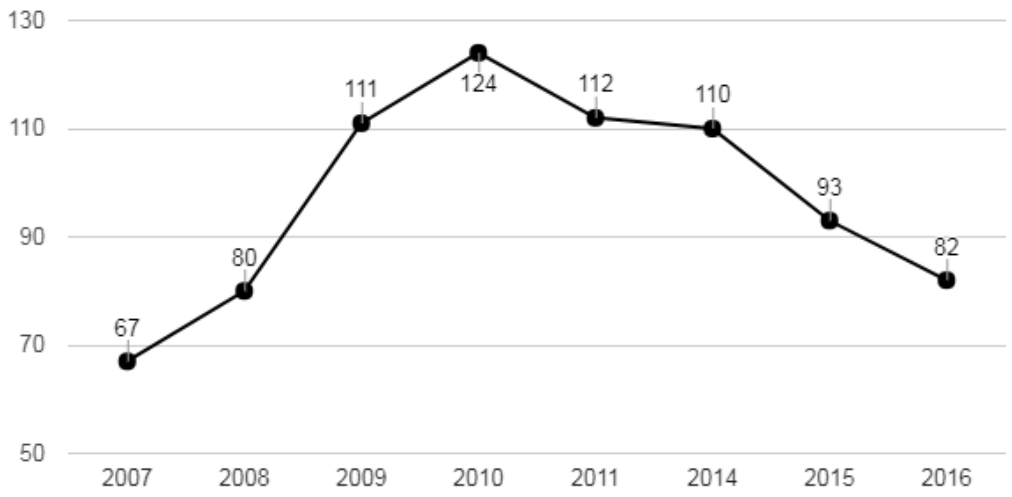

Zdroj: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Svitávka v roce 2013

Počet podnikatelských subjektů ve Svitávce je celkem 328. Nejvíce subjektů fungujících ve Svitávce se zaměřuje na služby - 63,52%. Ve zpracovatelském průmyslu působí 43 objektů. Největší počet podnikatelských subjektů se věnuje velkoobchodu a maloobchodu a také opravám a údržbě motorových vozidel, tedy 92 subjektů.

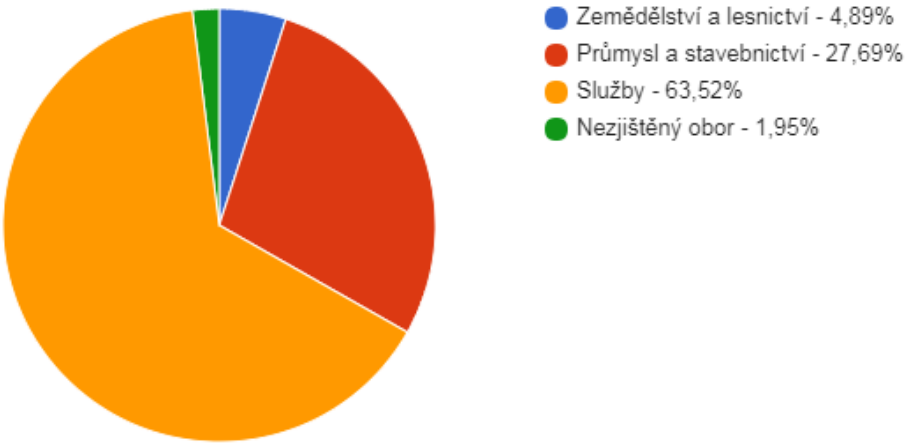

Zdroj: ČSÚ

Nejvíce obyvatel je zaměstnáno ve službách, což logicky vyplývá z toho, že nejvíce subjektů podniká v tomto oboru. Počet zaměstnaných osob ve službách tvoří 48,64%, což je o něco menší počet než je celorepublikové srovnání (53,87%). Hned po službách pracuje nejvíce obyvatel v průmyslu a stavebnictví, které tvoří 40,96%, což je ve srovnání s celou ČR více o 8,73%. Ve Svitávce můžeme najít firmy, jako jsou např. truhlářství, pálenice, finanční poradenství, vodoinstalace či stavebniny.

Struktura zaměstnanosti v obci Svitávka podle odvětví v roce 2011 (%)

	Zemědělství a lesnictví	**Průmysl a stavebnictví**	**Služby**
Svitávka	2,41%	40,96%	48,64%
BOSKOVICE	4,39%	42,02%	46,30%
Jihomoravský kraj	2,87%	31,91%	55,17%
ČR	2,74%	32,23%	53,87%

Zdroj: ČSÚ

Velkým problémem mohou být dlouhodobě nezaměstnaní obyvatelé, kteří se mohou cítit sociálně vyloučeni, a návrat do zaměstnání se pro ně může stát složitým. Čím déle je nezaměstnaný bez práce, tím menší má naději nalézt novou práci. Je pravdou, že ne všichni nezaměstnaní nechtějí pracovat. Vedle těch, kterým se pracovat nechce, jsou dlouhodobě nezaměstnanými např. občané předdůchodového věku, občané s nízkou kvalifikací či čerství absolventi škol bez praxe.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Technická infrastruktura určuje kvalitu území, ale udává i potřebné informace pro podnikatelské záměry. Zdokonalováním technického stavu inženýrských sítí výrazně zvyšují komfort života obyvatel v území. Naopak nedostatky v technické infrastruktuře kvalitu života obyvatel významně omezují.

V městysu jsou nyní problematicky umístěny důležité služby občanům. Tyto služby jsou nyní roztroušeny po celé Svitávce, např. lékař a lékárna je umístěna v mateřské školce, technické služby v historických garážích Low-Beerových a obecní úřad se nachází v parku.

Kanalizace

Ve Svitávce je sice vybudována kanalizace, ale ne příliš vzhledným způsobem, protože na mnoha místech jsou nad zemí viditelné skruže a poklopy. Tohoto nevzhledného prvku se chce městys v budoucnu zbavit buď začleněním poklopů do krajiny či vyzdobením a dokreslením prostředí. V městysu je vystavena také dešťová kanalizace.

Dne 7.9.2013 byla slavnostně otevřena nová čistička odpadních vod.Projekt byl realizovaný mezi lety 2011-2013 a byl spolufinancován EU, Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostedí ČR.

Zásobárna pitné vody

Ve Svitávce je zaveden vodovod, který je dostupný všem občanům městyse. Vodohospodářství je ve Svitávce poskytováno Vodárenskou akciovou společností Boskovice. V roce 2017 byl vodovod prodloužen do místní části Sasina.

Zemní plyn

Městys Svitávka je plně plynofikován.

Elektrická energie

Svitávka nabízí svým občanům pravidelné hlášení rozhlasu a také mají aktivní aplikaci "Mobilní rozhlas", kde si sami občani mohou vyhledat důležité informace. Městys Svitávka se letos zapojil do programu "Obec občanům", což je celorepublikový projekt, který pomáhá občanům ušetřit náklady za elektřinu a plyn.

Koncepce nakládání s odpady

Ve Svitávce je zaveden pravidelný sběr i svoz odpadu i nebezpečného odpadu. Městys má svůj vlastní sběrný dvůr v ulici Na Záhonech, který je pro občany otevřen dvakrát týdně. Veškeré náklady spojené s provozem sběrného dvora hradí městys Svitávka ze svého rozpočtu, proto se po občanech vyžaduje třídění odpadů. Tříděný odpad představuje úsporu finančních prostředků pro městys. Bezplatně mohou odpady do sběrného dvora dovážet občané, kteří mají trvalý pobyt v městysu.

Veřejná hromadná doprava

Na území Svitávky funguje hromadná autobusová doprava s několika zastávkami. Linkovou autobusovou dopravou je možné se dostat do všech okolních vesnic i měst. Ze Svitávky vede koridor železniční dopravy do Brna, přímo bez přestupů se lze ze Svitávky dostat vlakem do Brna několikrát za den. První nápad na spojení kulturních a hospodářských center východní Evropy se západem vznikl na 1.

panevropské konferenci v roce 1991 v Praze. Plány na výstavbu a konečná podoba koridoru byly schváleny na 2. panevropské konferenci v roce 1994 na Krétě. Kvůli tuhé a dlouhé zimě se se stavbou koridoru začalo v 11. března 1996. Stavba se realizovala v několika částech, protože docházelo k výstavbě nových mostů a renovaci těch stávajících. Výsledkem byl vznik železničního spojení Berlín - Praha - Česká Třebová - Brno - Vídeň, čímž se trať Brno - Česká Třebová stala součástí železničního koridoru.

Dopravní infrastruktura

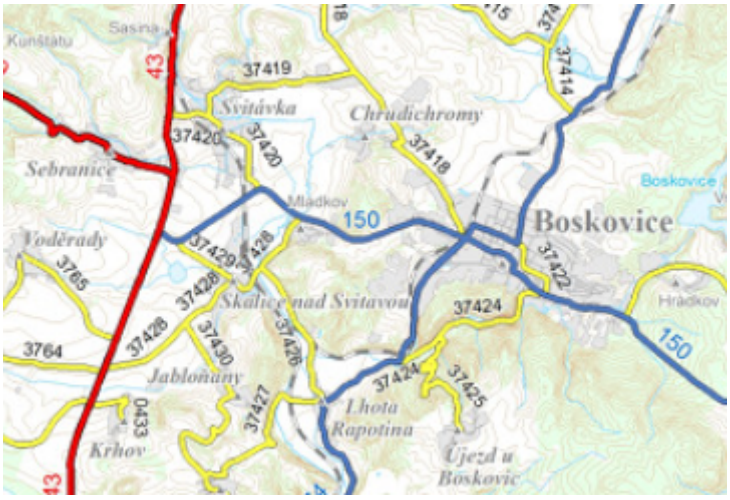

Obr. výřez mapy z ŘSD ČR

5. Vybavenost městyse

Bydlení

Podle posledního sčítání lidu, které bylo provedeno v roce 2011 bylo v městysu Svitávka 434 obydlených domů.

Domovní a bytový fond v obci Svitávka dle SLDB 2011

Počet domů	546
Počet obydlených domů	434
Podíl obydlených domů	79,49%
Podíl obydlených domů v ČR	83,40%
Počet rodinných domů	403
Podíl rodinných domů	73,81%
Podíl rodinných domů v ČR	72,18%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet	48,83%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet v ČR	53,00%

Zdroj: ČSÚ

Vývoj bytové výstavby v obci Svitávka v období 2009 - 2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet dokončených bytů	9	4	2	12	4	1	2
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	4,29	3,91	3,15	3,17	3,01	2,76	2,83
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27	2,38

Zdroj: ČSÚ

Školství a vzdělání

V městysu Svitávka je pro předškolní děti zřízena mateřská školka se třemi třídami. Třídy jsou zde smíšené, protože se snaží o společné umísťování sourozenců, kamarádů, a také berou ohled na přání rodičů. V zahradě za budovou školky je pro děti zřízeno hřiště s herními prvky.

Základní školu Svitávka ve školním roce 2017 navštěvuje 180 žáků, kteří jsou rozděleni do 9 tříd. Součástí školy je školní družina. Školní jídelna je provozována soukromým subjektem.

Děti z městysu Svitávka mají možnost navštěvovat i uměleckou školu. Základní umělecká škola Boskovice byla založena v roce 1945. Pro velký zájem je jedno z pracovišť umělecké školy již několik let zřízeno ve Svitávce, kde se vyučuje v budově ZŠ. Děti si mohou vybrat mezi výukou dechových nástrojů, klavíru či kytary.

Zdravotnictví

Pro zachování všech potřebných potřeb občanů je v městysu Svitávka hojně zastoupena i zdravotnická péče. Občané zde mohou navštívit ordinace praktického i dětského lékaře, kde mají péči k dispozici nejméně třikrát do týdne. Mají také možnost navštívit ordinaci stomatologa. Ve Svitávce je také lékárna.

Zdravotnická zařízení v obci Svitávka v roce 2015

Počet ordinací praktického lékaře	1
Počet ordinací praktického lékaře pro děti a dorost	1
Počet ordinací stomatologa	2
Počet ordinací gynekologa	
Počet ordinací specialisty	1
Počet nemocnic	
Počet lůžek v nemocnicích	
Počet lékáren	1

Zdroj: ČSÚ

Sociální péče

Vzhledem k demografickému vývoji obyvatel je nutné zaměřit se na vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociální péče. S tím je spojeno i zvýšení kvality a dostupnost sociálních služeb. Ve Svitávce se nachází Dům s pečovatelskou službou. Posláním pečovatelské služby při Domě s

pečovatelskou službou je poskytnutí pomoci seniorům, jejichž životní situace vyžaduje pomoc jiné osoby, a to formou pobytové péče. Cílem pečovatelské služby ve Svitávce je podpora a pomoc klientům ze Svitávky a okolí, v takovém rozsahu, aby mohli žít běžným způsobem života v co nejlepší kvalitě a důstojnosti.

Kulturní vyžití

Občané městysu mají možnost navštěvovat dvakrát týdně knihovnu, která sídlí v budově úřadu. K dispozici je on-line katalog knih a knihovna také aktivně využívá knižní fond na výměru a zapůjčení nových knih pro své čtenáře.

Ve Svitávce je občanům k dispozici různé kulturní vyžití. Na kulturním životě obce se aktivně podílejí i spolky, které v obci působí. Pro občany připravují různorodý program jako jsou například besedy, rozsvěcení vánočního stromečku s mikulášskou nadílkou, plesy, dětský den, dětský karneval a masopust.

Sport a volnočasové vyžití

V městysu aktivně působí několik spolků, které umožňují sportovní, kulturní a volnočasové vyžití.

Jedním z těchto spolků je **Ochotnické divadlo Svitávka**. Vznik divadelního spolku se datuje rokem 1998. Každoročně připravují kulturní akce pro občany městyse, ať už jde o maškarní ples pro dospělé i děti, dětský den, dýňovou slavnost nebo mikulášskou nadílku.

Rodinné centrum Ferda, z.s. vzniklo jako Mateřské centrum Ferda Svitávka, o.s v února 2008 a nabízelo prostor pro rodiny s dětmi od narození do nástupu do školy. V listopadu 2015 se přeměnilo na Rodinné centrum Ferda, aby jeho název odpovídal skutečnému rozsahu programu a to i pro školní děti a dospělé všech věkových kategorií.

TJ Sokol Svitávka, umožňuje zapojení do sportovních činností jako jsou tenis, stolní tenis a všestranné cvičení. V rámci oddílu probíhají již tradiční akce Den plný pohybu a Sokolení. Oddíl také umožňuje pronájem sauny, posilovny a tenisových kutrů.

Klub aktivních seniorů zajišťuje setkávání lidí v důchodovém věku, ale také pořádání společných výletů zaměřených na objevování krás naší země, návštěvy výstav a podobně.

Myslivecký spolek Svitávka se svými sedmnácti členy obhospodařuje společenstevní honitbu o výměře 586 ha. Hlavní náplní činnosti spolku je především ochrana přírody, zajišťování krmení pro zvěř, zlepšení životních podmínek zvěře, umělé odchovy a v neposlední řadě i veřejně prospěšná činnost jak pro účely obce, tak i zemědělského družstva brigádnickou formou.

Kynologický klub Svitávka je dobrovolnou, nezávislou organizací působící v oblasti tělovýchovy a sportu. Zajišťuje všestranného využití zájemců o chov a výcvik psů z řad dospělých i mládeže v souladu s posláním a cíly Moravskoslezského kynologického svazu.

Netradičním spolkem jsou **Low-Beerovy vily**, což je spolek, který byl založen v roce 2014 v rámci projektu MAS Boskovicko plus a MAS Svitava. Smyslem tohoto projektu je komplexní a ucelené využití dochovaných historických souvislostí v regionu, které měly vazby na rozvoj textilního průmyslu v 19. a 20. století.

SK Moravan Svitávka je fotbalový klub, jehož začátky se datují k roku 1922. Oficiálně byl klub založen roku 1932 a aktivně působí až do dnešní doby. V současné době působí v klubu 4 týmy a to A-tým, Dorost, Žáci starší Svitávky/Vísky a Přípravka.

V obci také aktivně působí **Hasiči - výjezdová jednotka**, kterou zřizuje a spravuje obec.

Kultura

Za památku městysu se považuje kostel římskokatolické církve, farní kostel Sv. Jana Křtitele z roku 1703. Na věži se nachází jeden z nejstarších zvonů v okolí z roku 1530. Spolu s mohutnou hřbitovní zdí, vstupní bránou a sousedícím pozdně barokním kamenným křížem tvoří charakteristickou dominantu obce.

Mezi další dominanty a velice oblíbená místa v městysu patří Low-Beerovy vily, přilehlé budovy a park. Low-Beerovy vily jsou dvě významné secesní stavby z počátku 20. století. V roce 1838 koupil Moses Löw-Beer, původně židovský familiant z Boskovic, soukenickou valchu ve Svitávce a na jejím místě vybudoval v roce 1843 přádelnu vlny. Ovšem již o dva roky dříve, tedy v roce 1841, obdržel výnosem zemského gubernia jednoduché tovární oprávnění k provozu přádelny vlny. Tak byly položeny základy textilní firmy, která až do roku 1938 nesla název Moses Löw-Beer. Podstata úspěchu löw-beerovského textilního podnikání spočívala v jednoznačné orientaci na výrobu levného textilního zboží, a to za použití starých látek a jejich dalšího zpracování. Málokdo ví, že tyto stavby, které jsou kulturními památkami, mají velkou vazbu na slavnou brněnskou vilu Tugendhat.

Malou vilu navrhl brněnský městský stavitel Josef Nebehosteny, zadavatelem stavby byl Alfred Löw-Beer. Realizována byla v roce 1906. Autor architektonického návrhu zasadil vilu, která má charakter příměstského letohrádku, do půvabného přírodního rámce rozsáhlého parku. Jedná se o třítraktovou dvoupodlažní stavbu se sníženým přízemím a kýlovou střechou, zhruba na půdorysu čtverce, která je situována jen několik kroků od Velké vily.

Velká vila byla vybudována v letech 1900-1902, a to podle návrhu brněnského stavitele Josefa Nebehostenyho. Téměř zámecký charakter Velké vily s barokními a klasicistními prvky se promítá v celkové hmotě i měřítku stavby, na průčelích, ale i v dispozici, která je řešena jako podélný dvoutrakt. Příslušníci rodiny Löw-Beerů potřebovali vybudovat reprezentativní sídlo, které ve Velké vile bylo skvěle splněno. Již při vstupu do budovy upoutalo pozornost noblesní mramorové schodiště, které ústí do obrovské haly.

Obě vily obklopoval rozlehlý park, kde stál skleník, včelín, kuželna a garáže. Od okrasného parku pak byla oddělena užitková zahrada s ovocnými stromy a zeleninovými záhony. Ve skleníku se pěstovaly výhradně

květiny, hlavně růže a primule. Za Malou vilou bylo později vybudováno koupaliště s bazénem, který se napouštěl vodou z továrny a v zimě sloužil jako kluziště.

V roce 2013 vznikl společný projekt MAS Boskovicko plus a MAS Svitava „Löw-Beerovy vily“. Smyslem tohoto projektu je komplexní a ucelené využití dochovaných historických souvislostí v regionu, které měly vazby na rozvoj textilního průmyslu v 19. a 20. století. Zároveň má osvětlit rodinné vazby rodu a jejich návaznost na další unikátní stavby, které byly rodem financovány. Výstupem projektu byla kniha a cca 20 min. film o rodině Löw-Beerů a textilním průmyslu, propagační letáky a putovní výstava. Vše bylo představeno na konferenci, která proběhla 30. srpna 2014 ve Svitávce.

Malá vila, Zdroj: webová stránka low-beerovy-vily.cz

Velká vila, Zdroj: webová stránka low-beerovy-vily.cz

Interiér Velké vily, Zdroj: webová stráňka low-beerovy-vily.cz

6. Životní prostředí

Městys Svitávka leží leží na rozhraní Českomoravské vrchoviny a Boskovické brázdy, severozápadním směrem od města Boskovice a východním směrem od města Kunštát. Městys se rozkládá podél toku řeky Svitavy a na jeho území ústí do Svitavy říčka Semíč. Svitávka leží u jihovýchodního okraje přírodního parku Halasovo Kunštátsko. V nedalekém okolí jsou malebné lesy. Nad severovýchodním okrajem Svitávky se zvedá kopec Hradisko s nadmořskou výškou 360 m., jež je významnou archeologickou lokalitou. Celková plocha území městysu je 825,98 ha.

Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V městysu Svitávka dosahuje koeficient hodnoty 0,56.
Zdroj: ČSÚ

Struktura využití půdy

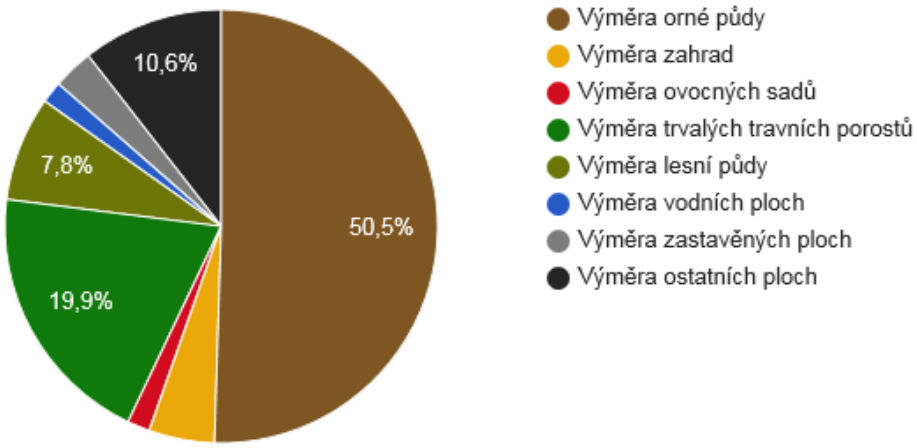

Zdroj: ČSÚ

7. Správa městyse

Úřad městyse a kompetence obce

Zastupitelstvo je základní orgán, jehož úkolem je samostatně spravovat obec. Všechny ostatní orgány obce jsou od zastupitelstva odvozeny. Zastupitelstvo Svitávka má 15 členů, rada městyse má 5 členů. Městys má zřízen finanční a kontrolní výbor a také komisi pro rozvoj Svitávky.

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Svitávka v letech 2009 - 2016 (v tis. Kč)

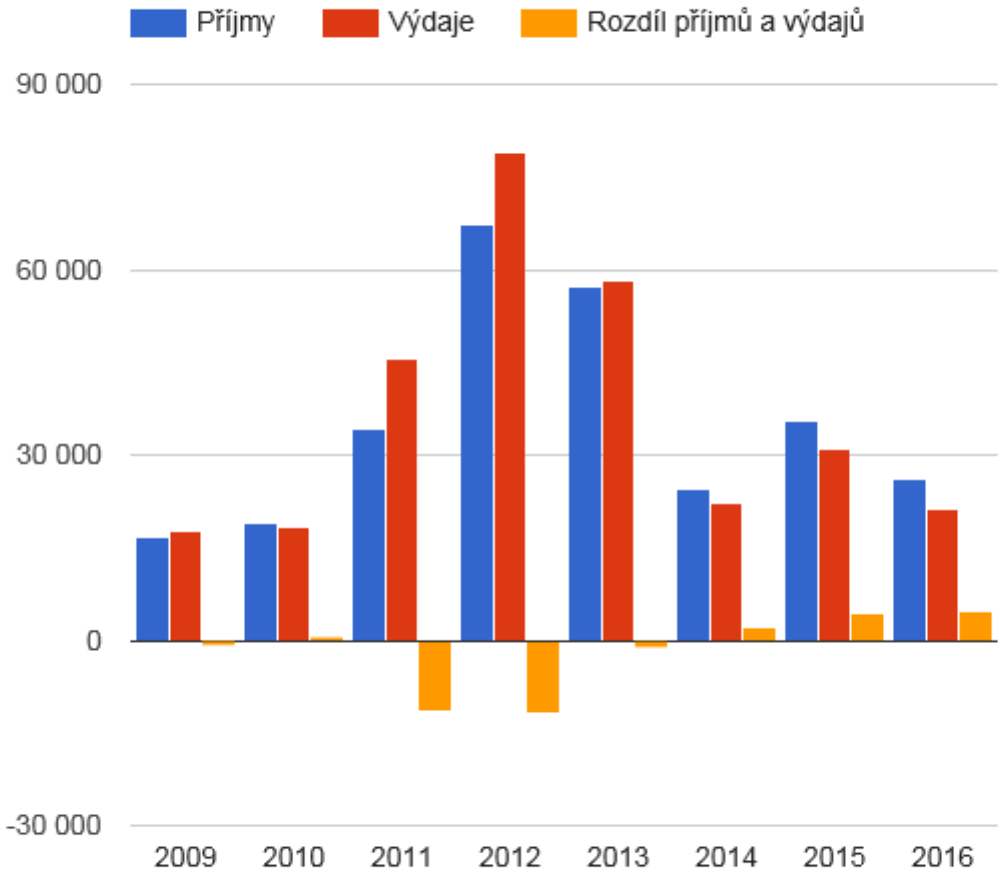

Zdroj: ČSÚ

Srovnání struktury rozpočtových příjmů v období 2009 - 2016

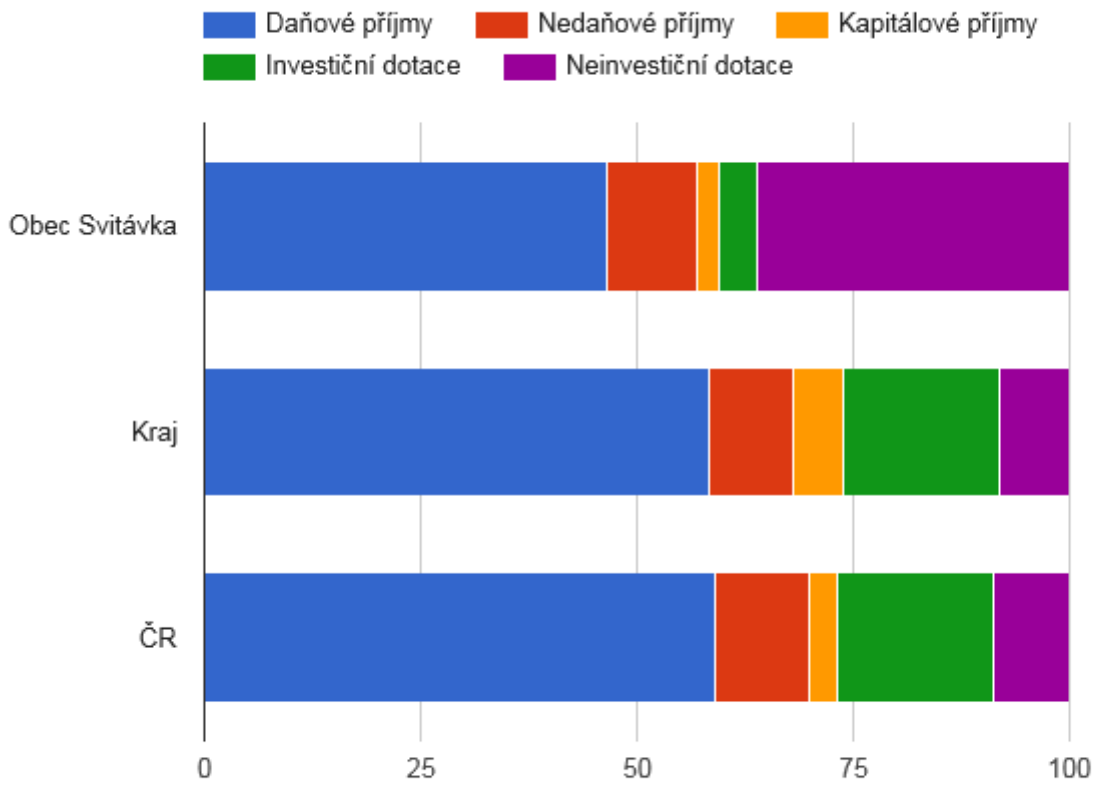

Zdroj: ČSÚ

Komunikace s občany

Komunikace s veřejností je obcí vnímána jako jeden ze základních aspektů, který ovlivňuje kvalitu řízení obce. Komunikace s občany je řešena několika způsoby tak, aby vyhovovala všem skupinám zájemců o informace bez ohledu na věková či jiná omezení. Kromě osobního kontaktu s občany na veřejných projednáních je používána úřední deska, mobilní aplikace "Mobilní rozhlas", webová stránka městysu www.mestys-svitavka.cz, facebook Městys Svitávka - oficiální stránka městyse a také tištěné Svitávecké listy.

A.2 Východiska pro návrhovou část

V následující části jsou blíže hodnoceny silné a slabé stránky městysu Svitávka. K tomuto hodnocení bylo použito dotazníkové šetření, kterého se zúčastnili občané Svitávky, podnikatelské subjekty a zájmové sdružení. Tato část a poznatky jsou základem pro budoucí rozvoj obce.

Dotazníkové šetření veřejnosti

V rámci zpracování PRO bylo provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli městysu. Celkem se vrátilo 46 ks dotazníků, což představuje zhruba 2,5 % obyvatel. Návratnost dotazníků je tak velmi slabá. Podle pohlaví bylo odpovídáno na poloviny, přibližně stejný počet mužů i žen. Nejvíce odpovídali občané ve věkové rovině 30 a 50 let. viz. grafy níže

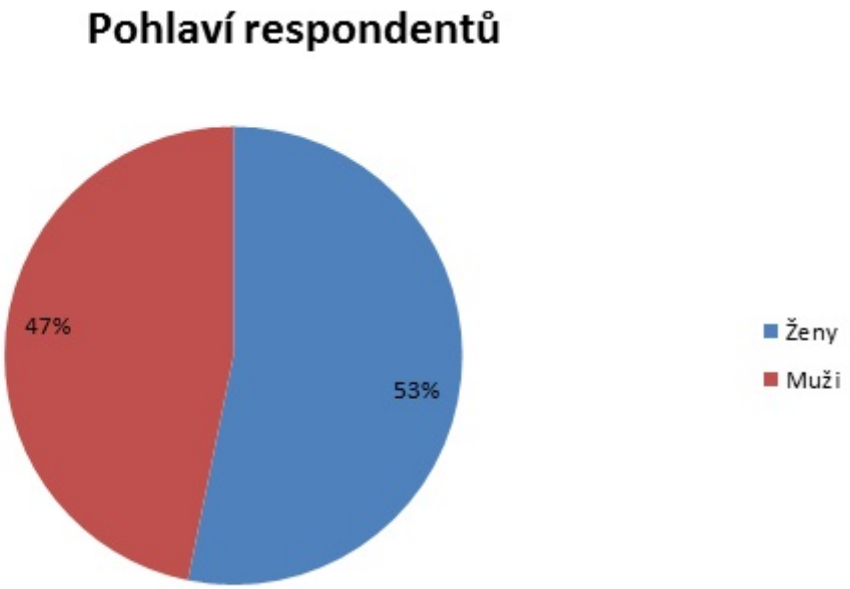

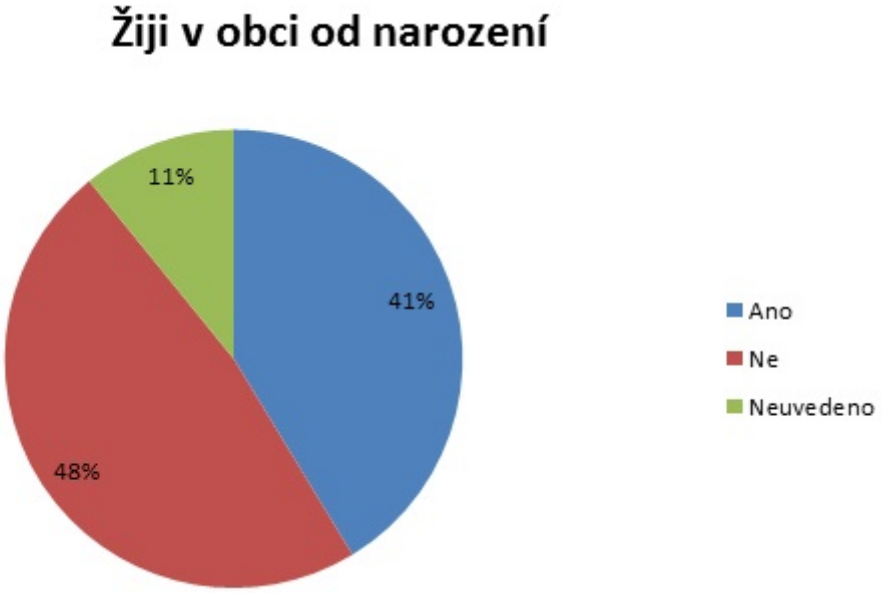

Nejvíce respondentů odpovědělo na otázku "Když se řekne Svitávka?" v tom smyslu, že je městys Svitávka jejich rodné místo a také krásná příroda. Několik respondentů se vyslovilo také v negativním smyslu, že je v městysu nuda a nemají s jeho existencí spojeny příjemné vzpomínky.

Mezi nejoblíbenější místo občanů městysu patří podle odpovědí z dotazníku park a nedaleký kopec Hradisko.

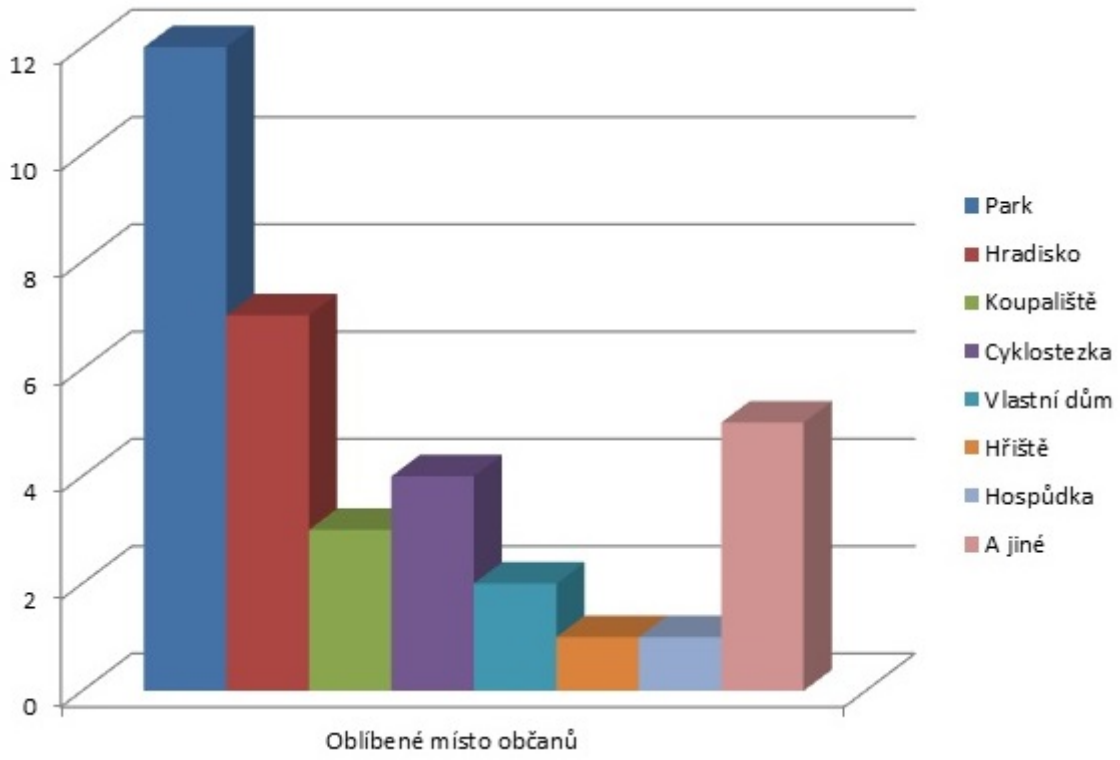

Další dotaz v dotazníku byl směřován naopak na nejméně oblíbené místo. V tomto ohledu bylo velké množství různých odpovědí, ať už se jednalo o špatný stav budov na náměstí, samotné náměstí, nevhodně řešený železniční podjezd, tak i špatné parkování v městysu či nespokojenost s hospodou a mostem.

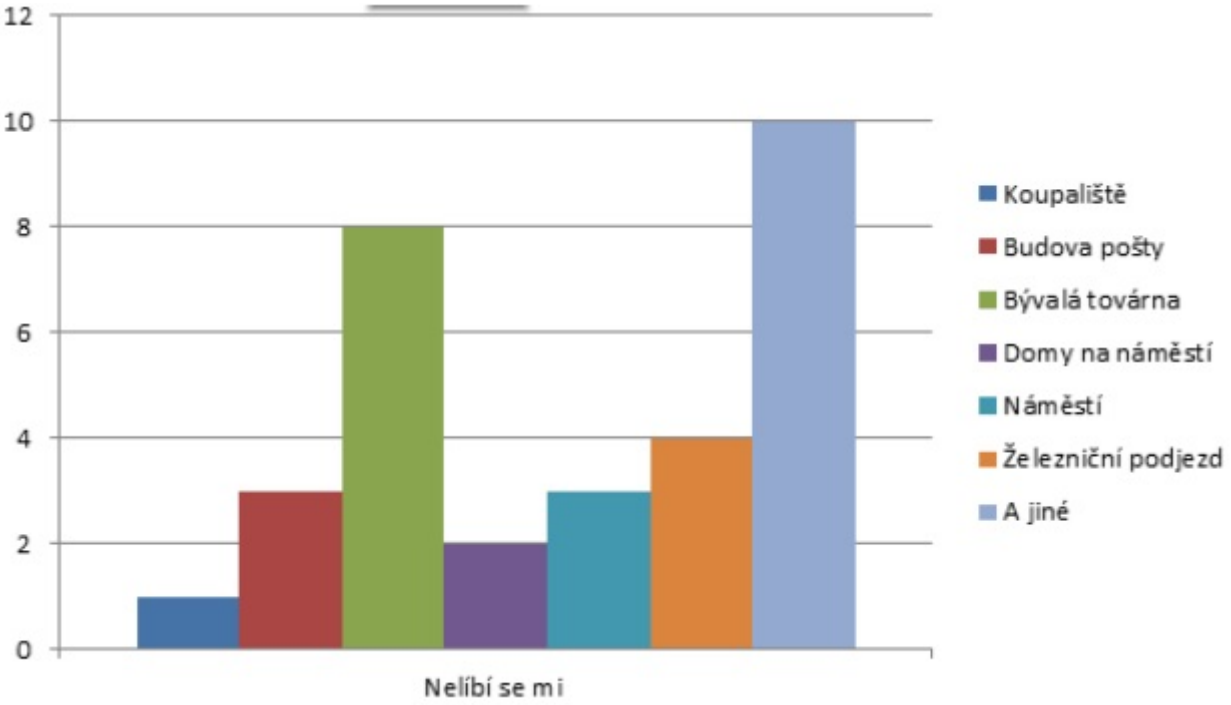

V následujícím grafu je zaznamenáno, s čím jsou občané spokojeni, co se v poslední době změnilo v městysu k lepšímu. Nejvíce respondentů je spokojeno s vytvořením kanalizace, opravou místních komunikací a parku, ale také s přístupem a podporou zastupitelstva k občanům a zlepšení vzájemné komunikace.

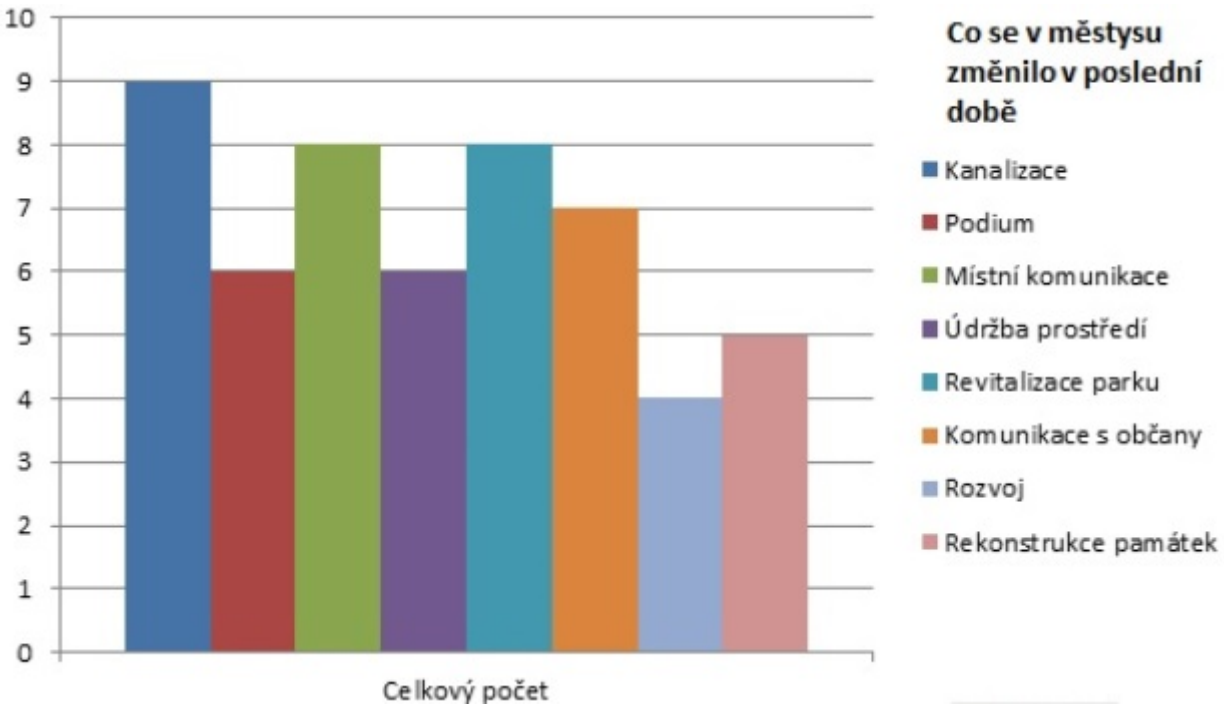

Na otázku, jaké by občané navrhovali nové příležitosti pro české i zahraniční turisty, se sešlo několik dobrých nápadů. Mezi tyto nápady se dají zařadit například, zřízení rozhledny, zřízení muzea a s tím spojené komentované prohlídky, rozvoj Low-Beerových vil, zřízení kempu či mini filmový festival. Několik občanů se také vyjádřilo v tom smyslu, že městys nemá žádný potenciál k tomu, aby nalákal turisty.

Jednou z nejdůležitějších otázek v dotazníku, byla otázka na to, co občanům nyní v městysu chybí, co postrádají a co by velice rádi uvítali. Největší počet respondentů by uvítal specializované obchody, ale bohužel vzhledem k velikosti městysu by se tyto obchody nejspíše neuživily. Dále by občané uvítali více prostoru pro sport a volný čas, jako například zřízení posilovny, víceúčelového hřiště či více tématických kroužků pro všechny věkové kategorie (taneční kroužky, rukodělné kroužky, autorská čtení, aktivity pro děti a seniory a jiné).

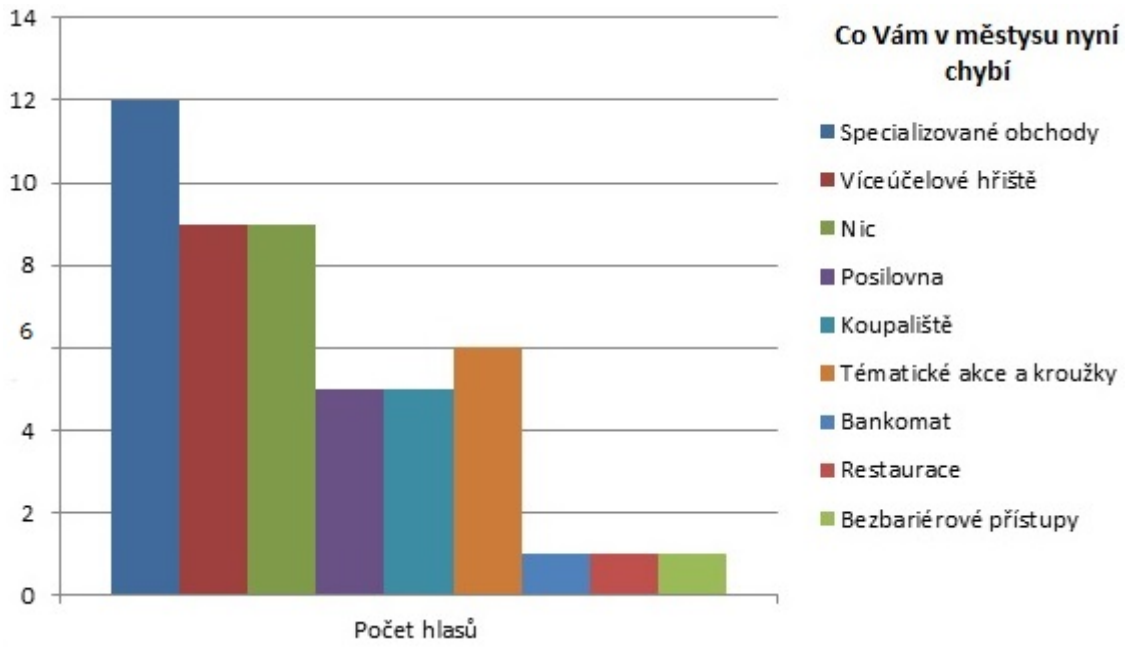

Další otázka poukazuje na místa, která by občané navštívili se svojí návštěvou či známými, kteří k nim přijedou na návštěvu. Předpokládá se tedy, že si respondentzi vybrali místo, které mají rádi, kde se cítí dobře a jsou s ním v městysu spokojeni. Největší počet respondentů hlasoval pro místní park a přilehlé vily a také pro nedaleké Hradisko.

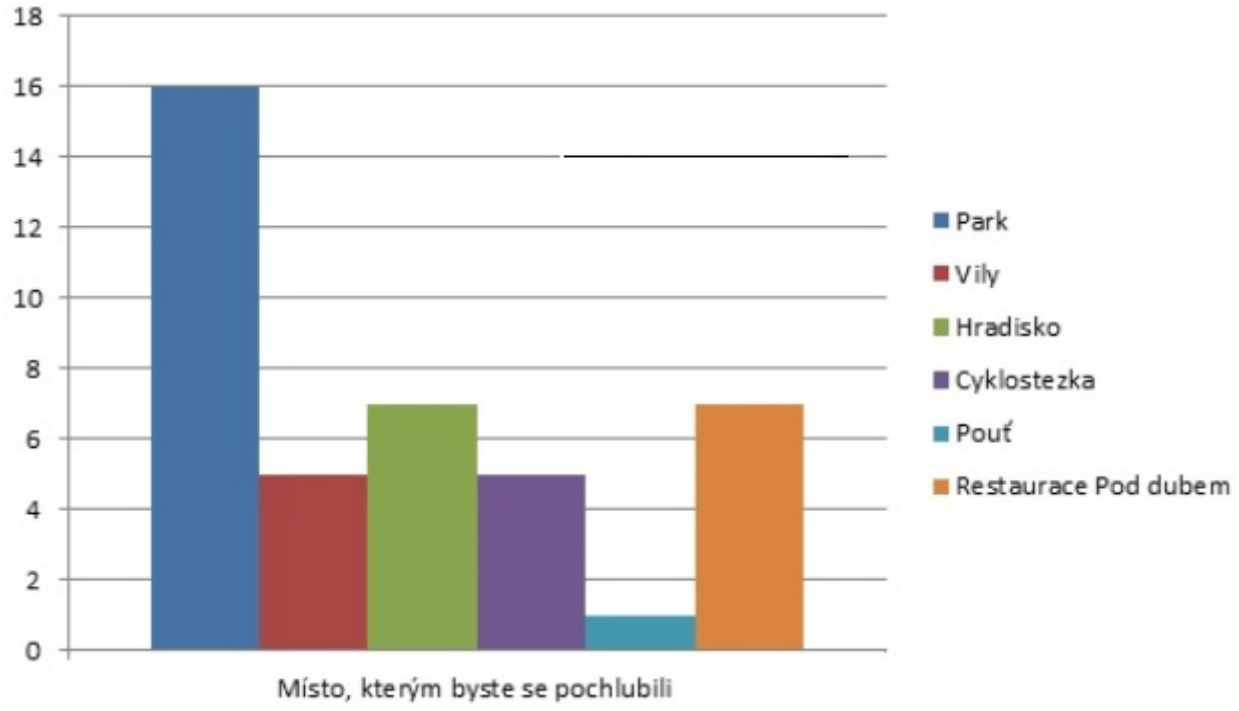

SWOT analýza

Silné stránky

- **Školství**
  Velice dobrá vybavenost škol, jak mateřské, základní i umělecké
- **Komunikace**
  Několik druhů komunikace s obyvateli různých věkových skupin
- **Lesní porosty**

Na území městysu jsou krásné lesy
- **Poloha obce**
  Nachází se v okolí několika měst.
- **Veřejná doprava**
  Více možností veřejné dopravy, autobus i vlak
- **Kanalizace a plyn**
  Městys je plně plynofikovaný, je tu zavedena kanalizace
- **Nezaměstnanost**
  Snižující se počet nezaměstnaných
- **Rozložení obyvatelstva**
  Největší podíl obyvatel tvoří občané v produktivním věku.
- **Obyvatelstvo**
  Postupně se zvyšující počet obyvatel
- **Demografická situace**
  Vyvážená demografická situace.
- **Podmínky pro zemědělskou výrobu**
  Poměrně příznivé podmínky pro zemědělskou výrobu.

Slabé stránky

- **Zdravotní péče**
  Nesprávně umístěné zdravotní centrum
- **Prostředí městysu**
  Nevhodně vyřešené náměstí
- **Infrastruktura**
  Nevhodně umístěné služby pro občany
- **Krátkodobá migrace**
  Vysoký počet občanů vyjíždějících za prací mimo městys
- **Trvalí obyvatelé**
  Vysoký počet vystěhovaných obyvatel
- **Rozložení krajiny**
  Malý podíl lesů na území městysu

Příležitosti

- **Rozšíření cyklostezek**
  Možnost prodloužit stávající a vytvořit nové cyklostezky na území městysu
- **Dotace**
  Využití dotací EU a zdrojů ze státních fondů pro rozvoj celého městysu
- **Sport a kultura**
  Rozvoj sportovního zázemí, podpora stávajících spolků a jejich rozkvět
- **Sociální péče**
  Nadále podporovat a zlepšovat péči pro ´potřebné občany
- **Turistika**
  Zvyšovat zájem o historii městysu a nedalekého kopce s archeologickou minulostí
- **Zvelebení městysu**
  Lepší rozložení služeb v městysu a lepší využití stávajících prostor
- **Hromadná doprava**
  Zkvalitnění a podpora hromadné dopravy

Hrozby

- **Venkovský ráz**
  Narušení venkovského rázu městysu zapříčiněných výstavbou nových moderních budov
- **Rozpínavost městysu**
  Nadměrné zastavění městyse může narušit ráz krajiny
- **Odklad realizace návrhů**
  Odklad realizace plánovaných záměrů na rozvoj městysu

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Vize

Městys Svitávka má dlouhý seznam vizí, kterými by chtěl přispět k rozvoji svého území a k tomu, aby se občané Svitávky zde cítili čím dál lépe. Vypracovali několik nápadů a návrhů, které se dotýkají většiny oblastí života jejich obyvatel. Ať už se jedná o rozšíření bytové zástavby pro mladé rodiny s dětmi či vytvoření dalšího domu s pečovatelskou službou a zkvalitnění péče v tom stávajícím. Jedním z nápadů, jak obohatit lidský život, je poznávání minulosti, jemuž jsou také věnovány nápady zastupitelstva. Městys by rád vytvořil muzeum rodiny Low-Beerových a také vylepšil park. Jedním z dalších návrhů, jak zkvalitnit život svých občanů, je vytvořit budovu, ve které by se soustředily všechny důležité služby občanům a to nejlépe ve středu městysu, protože nyní tomu tak není. Zastupitelstvo má v plánu rozvinout potenciál vody a vodních toků v městysu, který je dosud více než zanedbaný. Zastupitelstvo má nepřeberný počet nápadů, jak zpříjemnit život svých občanů, ať už se jedná o obnovu sakrálních staveb, obnovy parku či jiných oblastí života. Na základě těchto vizí byla v minulosti zpracována komplexní vize městyse Svitávka, která je přístupná na adrese http://www.svitavka.cityupgrade.cz.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost — Střední důležitost — Nízká důležitost

Cíl : „Dopravní infrastruktura"

Úprava místních komunikací a ulic. Opatření ke zvýšení bezpečnosti a plynulosti dopravy.

Opatření : „Místní komunikace" Úprava místních komunikací a ulic. Opatření ke zpřístupňování dopravy osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Zvýšení bezpečnosti dopravy v ul. Školní a Mezimostí"	2017 - 2023		7000	Vlastní + externí
„Rekonstrukce místní komunikace ke kostelu"	2017 - 2025		2000	Vlastní + externí
„Zvýšení bezpečnosti chodců na ulici Školní"	2017 - 2023		3000	Vlastní + externí
„Lávka pro pěší v ulici Mezimostí"	2017 - 2023		4000	Vlastní + externí
Opatření : „Cyklostezky" Výstava nových a obnova stávajících cyklostezek	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Cyklostezka Svitávka - Boskovice"	2017 - 2023		15000	Vlastní + externí

Cíl : „Technická infrastruktura"

Zlepšení technické infrastruktury

Opatření : „Vzhled přečerpávající kanalizace"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

– „Transformace vzhledu přečerpávající kanalizace”	2017 - 2023		200	Vlastní + externí

Opatření : „Parkování” Nová parkovací místa	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Výstavba nových parkovacích míst” SFDI	2017 - 2023		5000	Vlastní + externí

Opatření : „Odpady” Revitalizace živých skládek	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Revitalizace živých skládek”	2017 - 2023		500	Vlastní + externí

Opatření : „Infrastruktura pro bytovou výstavbu” Příprava infrastruktury pro budoucí bytovou výstavbu	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
⌃ „Zasíťování pozemků”	2017 - 2023		4000	Vlastní + externí

Cíl : „Lesní a vodní hospodářství”

Nová výsadba lesů, remízky, poldry, lesní cesty a stezky, obnova a budování studánek atd.

Opatření : „Podoba řeky” Zkrášlit povodí řeky a potoků	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Zbudování suchého poldru”	2017 - 2023		20000	Vlastní + externí
– „Úprava povodí řeky a potoků”	2017 - 2023		10000	Vlastní + externí
– „Zbudování lávek pro pěší”	2017 - 2023		3000	Vlastní + externí

Cíl : „Životní prostředí a zeleň”

Starost o životní prostředí, starost o zeleň v intravilánu a extravilánu obce.

Opatření : „Zeleň” Revitalizace veřejné zeleně	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Revitalizace zeleně a rozšíření zeleně”	2017 - 2023		2000	Vlastní + externí
– „Výsadba endemických druhů stromů”	2017 - 2023		2000	Vlastní + externí

Opatření : „Park” Revitalizace parku	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
⌃ „Park LöwBeerů - Úprava a obnova parku”	2017 - 2023		10000	Vlastní + externí
– „Park LöwBeerů - Cíp ostrova”	2017 - 2023		2000	Vlastní + externí

Cíl : „Základní občanská vybavenost a služby”

Zpřístupnění a zlepšení služeb pro občany městyse.

Opatření : „Zázemí pro sport” Příprava zázemí pro sport	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**

„Výstavba bike a skate parku”	2017 - 2021		2000	Vlastní + externí

Opatření : „Podpora sportu” Opatření vedoucí k podpoře sportu	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Výstavba multifunkční sportovní haly”	2017 - 2023		35000	Vlastní + externí
„Výstavba dětského hřiště ulice Školní”	2017 - 2023		2000	Vlastní + externí
„Výstavba a obnova prostorů pro fotbalisty”	2017 - 2023		4000	Vlastní + externí

Opatření : „Služby občanům” Zlepšení a zpřístupnění základních služeb občanům	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Výstavba multifunkčního domu”	2017 - 2023		15000	Vlastní + externí

Opatření : „Prostor pro volný čas” Rekonstrukce a výstavba prostor pro volný čas a setkávání generací	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Vybudování hřišť v prostorách ZŠ”	2017 - 2023			Vlastní + externí

Cíl : „Kulturní a regionální památky”

Rekonstrukce kulturních památek a drobných sakrálních staveb, údržba a jejich ochrana.

Opatření : „Sakrální stavby” Rekonstrukce drobných sakrálních staveb	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Úprava schodů ke kostelu”	2017 - 2023		1000	Vlastní + externí
„Rekonstrukce drobných sakrálních staveb”	2017 - 2023			Vlastní + externí
„Výstavba kapličky na Hradisku”	2017 - 2023		300	Vlastní + externí

Opatření : „Prostředí kostela” Oprava okolí kostela	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Oprava hřbitovní zdi”	2017 - 2023		1200	Vlastní + externí

Opatření : „Oprava místní sokolovny”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Oprava místní sokolovny”	2017 - 2023		1200	Vlastní + externí

Cíl : „Cestovní ruch”

Naučné stezky, běžecké tratě, hipostezky, informační centra, rozhledny, turistický informační systém, infotabule a odpočívky, propagační materiály

Opatření : „Cyklostezky” Cyklostezka Svitávka - Boskovice, úpravy stávajících cyklostezek	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Cyklostezka Svitávka - Boskovice”	2017 - 2023		5000	Vlastní + externí

Opatření : „Rozvoj turistiky” Opatření pro propagaci cestovního ruchu	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Obnova a podpora informačního centra”	2017 - 2023		1000	Vlastní + externí

„Výstavba naučné stezky v m. č. Sasina”	2017 - 2023	10000	Vlastní + externí
„Propagace a obnova muzea + knihovny”	2017 - 2023	1000	Vlastní + externí
„Revitalizace a propagace Löw-Beerovy vily”	2017 - 2023	1000	Vlastní + externí
„Podpora muzea a rozšíření služeb”	2017 - 2023	1000	Vlastní + externí

Cíl : „Neinvestiční a kulturní akce”

Festivaly, slavnosti, akce sportovní, společenské, kulturní, hudební, divadelní, taneční...

Opatření : „Kulturní akce” Podpora vzniku jarmarku, koncertů či dalších akcí	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Podpora nově vznikajících akcí”	2017 - 2023		200	Vlastní + externí
„Podpora Jarmarku”	2017 - 2023		200	Vlastní + externí
„Podpora koncertů”	2017 - 2023		200	Vlastní + externí
„Podpora akcí vedoucích k propagaci muzea a Löw-Beerovy vily”	2017 - 2023		200	Vlastní + externí

Opatření : „Podpora spolků” Podpora stávajících a nových spolků.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Podpora akcí a aktivit spolků”	2017 - 2023		250	Vlastní + externí
„Podpora vzniku nových spolků”	2017 - 2022		250	Vlastní + externí

Cíl : „Správa budov”

Energetická a stavební opatření pro udržitelnost a využitelnost budov v majetku obce

Opatření : „Rekonstrukce budov a energetická opatření” Oprava a energetická opatření na budovách obce	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Bytový dům s poštou – Palackého 183”	2017 - 2023		5000	Vlastní + externí
„Výměna kotlů na budově ZŠ”	2017 - 2023		400	Vlastní + externí
„Rekonstrukce střechy hasičské zbrojnice”	2018 - 2023		1500	Vlastní + externí

Opatření : „Technické vybavení” Zřízení zázemí a pořízení obecní techniky.	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
„Zřízení zázemí pro obecní techniku”	2017 - 2023		1000	Vlastní + externí
„Rozšíření techniky pro sběrný dvůr”	2017 - 2023		1000	Vlastní
„Nákup zahradní techniky”	2017 - 2019		500	Vlastní + externí
„Výstavba skladových prostor na historickou hasičskou techniku”	2018 - 2022		1500	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

B.3 Podpora realizace programu

Program rozvoje městysu Svitávka na období 2017- 2027 definuje priority budoucího rozvoje obce.

Realizace PRO

Za realizaci a naplnění Programu rozvoje obce je zodpovědné zastupitelstvo v čele se starostou. Zastupitelstvo koordinuje všechny aktivity, které povedou k naplnění dokumentu. Realizace je závislá na finančních prostředcích a to především z obecního rozpočtu, Fondů EU, ze státního rozpočtu a krajského rozpočtu.

Monitoring PRO

Monitoring plnění dokumentu bude mít na starosti zastupitelstvo obce. Monitoring bude prováděn v rámci zasedání zastupitelstva jednou ročně. K monitoringu budou shromažďovány informace o průběhu jednotlivých aktivit. Sledovány budou aktivity, které byly naplánovány na daný rok. Dále bude sledována finanční připravenost naplánovaných projektů či vyhledávání a zajištění vhodných finančních zdrojů. Dále v rámci zastupilelstva budou projenávány změny dokumentu.

Aktualizace PRO

Aktualizace probíhá na základě dané situace, ve které se obec právě nachází. Případné změny budou předloženy na zasedání zastupitelstva. Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.